

Digitális gyermekvédelmi stratégia

Örömhír Görögkatolikus Óvoda

OM: 033 225

4823 Nagydobos, Fő út 131.

Gyermekek Számára Biztonságos
Internetszolgáltatás

2025

1488/2016. (IX. 2.) Korm. határozat a Gyermek Számára Biztonságos Internetszolgáltatás megteremtéséről, a tudatos és értékteremtő internethasználatról és Magyarország Digitális Gyermekvédelmi Stratégiája

A Kormány különösen fontosnak tartja, hogy az internethasználat a felnövekvő nemzedékek fejlődését szolgálja, ezért úgy határoz, hogy a magyarországi internetszolgáltatókkal kötött megállapodás keretében kívánja megteremteni a Gyermek Számára Biztonságos Internetszolgáltatás új feltételeit.

A Gyvt. 6. § (5)-(6) bekezdése kimondja:

„A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a médiában fejlettségének megfelelő, ismeretei bővítését segítő, a magyar nyelv és kultúra értékeit őrző műsorokhoz hozzáférjen, továbbá, hogy védelmet élvezzen az olyan káros hatásokkal szemben, mint a gyűlöletkeltés, az erőszak és a pornográfia.”

A Gyvt. értelmében a gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőjének biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik (11. § (1) bek.). A jogszabály a gyermeki jogok érvényesülését számos intézményen keresztül igyekszik biztosítani, ilyenek többek között a gyermekvédelmi gyám, továbbá a gyermekjogi képviselő intézménye, a bentlakásos gyermekintézmények, család- és gyermekjóléti központok, a gyermekotthonok, illetve a javítóintézetek.

Az óvodába járó gyermekek esetében is találkozhatunk már az online térben való veszélyeztetettségével, melynek észlelése esetén jelzési kötelezettségünk van.

Jogszabályi és szabályozási keretek:

A digitális gyermekvédelmi stratégia megerősítése érdekében fontos, hogy a jogszabályok szorosabban igazodjanak a digitális környezethez.

- **Erős jogi szabályozás:** A gyermekek online védelmének érdekében olyan jogszabályok, törvények és irányelvek megalkotása, amelyek előírják a gyermekekre káros online tartalmak szűrését és eltávolítását.

- **EU-s és nemzetközi szabályozások követése:** Az olyan jogszabályok, mint a GDPR, és a digitális gyermekvédelmi törvények figyelembevételével kell biztosítani a gyermekek személyes adatainak védelmét.
- **Digitális zaklatás és online erőszak:** Olyan törvényi keretek bevezetése, amelyek szankcionálják az online zaklatást és más erőszakos tartalmakat.
- **Szűrési és ellenőrzési rendszerek:** Kötelező eszközök, mint például az életkor-ellenőrző rendszerek bevezetése a közösségi média és egyéb online platformok számára.

A gyermekek védelme: A digitális térben előforduló veszélyek, mint az online zaklatás, pedofília, az adatlopás, a hamis információk terjesztése és az ártalmas tartalmak elérhetősége csökkentése. A gyermekekben ki kell alakítani egy olyan szemléletet, amellyel önmagukat lesznek képesek megvédeni – függetlenül bármilyen további intézményesített védelmi megoldástól, rendszertől.

Milyen megoldásokkal szigetelhető el a gyermek a rá veszélyes tartalmaktól, más felhasználóktól?

A veszélyes tartalmak kiszűréséhez az alábbi lehetőségek állnak rendelkezésre:

- Szűrőszoftverek használata, oldalak célzott blokkolása;
- Figyelemfelhívó tájékoztatás elhelyezése az adott oldalon a káros tartalomhoz

való hozzáférést megelőzően;

- A gyermek elsajátított önvédelmi mechanizmusa, amellyel már előre ki tudja

szűrni azokat a tényezőket, amelyek sejtetik, hogy káros tartalom található az adott felületen.

Digitális kompetenciák fejlesztése: A gyermekek olyan digitális készségeinek fejlesztése, amelyek segítségével biztonságosan navigálhatnak az online világban.

Szülők és pedagógusok támogatása: A szülők és pedagógusok digitális készségeinek növelése annak érdekében, hogy hatékonyan támogathassák a gyermekeket az online térben való biztonságuk fenntartásában.

A túlzott internethasználat:

Az internethasználat hatására számos káros, veszélyes, és maga az érintett által nehezen felismerhető következmény alakulhat ki. E körben említhetők bizonyos függőségek, az internethasználat sajátosságaiból adódó koncentrációkészség-hanyatlás, a társas kapcsolatok megromlása stb. Nyilvánvalóan nem minden, az online térben folytatott – hosszú ideig végzett

tevékenység hatására alakulhatnak ki ilyen következmények. A tanuláshoz szükséges információ keresése, olvasás, tájékozódás céljából történő barangolás más megítélés alá esik, mint az online játékok használata, vagy a közösségi oldalak üzenőfalainak pusztá, csupán megszokásból történő lapozgatása.

A gyermekeknek tisztában kell lenniük az internethasználat által eléjük táruló lehetőségekkel, amelyek az életük számos területén könnyítést, segítséget jelenthetnek. Ennek kapcsán elsődlegesen a tanulási folyamatok támogatására és az információgyűjtés, tapasztalatszerzés egyéb formáira indokolt gondolni.

Célok az óvodában:

- A gyermekek és fiatalok online védelme a káros tartalmaktól, zaklatástól és manipulációtól.
- A digitális világban való biztonságos tájékozódás és navigálás fejlesztése.
- A szülők és pedagógusok digitális kompetenciájának növelése, hogy támogathassák a gyermekeket a digitális térben.

Kiemelt intézkedések, szabályozás és jogi keretek:

- Erős jogszabályi háttér biztosítása a gyermekek online védelme érdekében (pl. GDPR, online zaklatás elleni törvények).
- A digitális tartalom kiskorúakra vonatkozó korlátozásának szigorítása.

Tudatosság növelése:

- Programok és kampányok indítása a gyermekek, szülők és pedagógusok digitális biztonsága érdekében.
- A közoktatásba integrált digitális biztonság oktatásának bevezetése.

Szülői és pedagógusi támogatás:

- Digitális eszközökkel és alkalmazásokkal kapcsolatos tudnivalók megosztása.

- Képzések a szülők és pedagógusok számára, hogy felismerjék és kezeljék a gyermekek online kockázatait (pl. online zaklatás, adatvédelmi problémák).

Szülői felügyeleti alkalmazások:

- Olyan alkalmazások, amelyek lehetővé teszik a gyermekek online aktivitásának monitorozását, a kéretlen tartalmak szűrését és az időkorlátok beállítását.

Pedagógusok képzése:

- Az iskolai tanároknak is fel kell készülniük a digitális világ kihívásaira, így fontos, hogy nekik is biztosítva legyenek a megfelelő oktatási anyagok és képzések.

Szülői és pedagógusi szerepvállalás:

A szülők és pedagógusok kulcsszereplők a gyermekek online védelmében.

- **Digitális eszközök használata a szülők számára:** Különböző szűrőprogramok és szülői felügyeleti eszközök ajánlása, amelyek lehetővé teszik a szülők számára, hogy figyelemmel kísérjék a gyermekek online tevékenységét és megvédjék őket a veszélyektől.

A szülők, pedagógusok tudatossága kulcsfontosságú a terület szempontjából. Amennyiben a gyermekek oktatásában, nevelésében szerepet vállaló személyek nem rendelkeznek a tudatos internethasználattal kapcsolatos információkkal, valamint ezek átadásának szándékával és képességével, úgy az súlyos következményekkel járhat. Ha ugyanis azon szereplők, akiknek az információátadásban kulcsszerepet kellene szánni, maguk sem bírnak a megfelelő kompetenciákkal, úgy természetesen részükről nem várható el azoknak a gyermekek részére történő közvetítése sem.

A szülők (a család) felelőssége, illetve szerepe tehát kiemelt jelentőségű a tudatosság területén; ahogyan a mindennapi életben, úgy az online világban is hasonló mértékű segítség, támogatás várható el (jogosan) a részükről. Sajnálatos módon azonban a tapasztalatok szerint a szülők jelentős része az internet tudatos használatával és az ott előforduló veszélyekkel nincsen teljes mértékben tisztában. A veszélyekkel kapcsolatos ismeretek hiánya mellett a szülők esetében jellemző még a passzivitás, a problémák elhárítása, melynek oka elsősorban a tekintélyvesztéstől való félelem.

A köznevelésben a jelenlegi helyzethez képest jóval erőteljesebben meg kell jeleníteni a gyermekek védelmének, médiaműveltségük fejlesztésének kérdéseit.

Különösen fontosnak tekinthető:

- A köznevelési intézményekben igénybe vehető szolgáltatások (pszichológusi, informatikai) tartalmának újragondolása
- A pedagógiai munkát támogató szervezetek szerepvállalása (Oktatási Hivatal, azon belül pedig a Pedagógiai Oktatási Központok, a megyei és fővárosi Pedagógiai Intézetek és a civil szervezetek)
- Az egyes tantárgyi követelmények átdolgozása
- A pedagógus- és tanárképzés követelményeinek módosítása
- A pedagógusok és tanárok továbbképzési rendszerében meghatározott követelmények módosítása.

Technológiai eszközök és szűrők:

- Szűrőprogramok és biztonságos internethasználatot biztosító eszközök ajánlása.
- A digitális platformok és közösségi média vállalatának felelősségvállalása a gyermekek védelme érdekében.

A szűrőszoftverre vonatkozó követelmények:

Az előfizetői szolgáltatásokat nyújtó hírközlési szolgáltató általános szerződési feltételeiben szerepelnie kell a szűrőszoftverek, illetve az azokkal egyező célra szolgáló más szolgáltatások elérhetőségére és használatára vonatkozó tájékoztatásnak (131. § (1) bek. 1) pont). Az internethozzáférés-szolgáltatást nyújtó szolgáltató továbbá köteles a szűrőszoftverek vagy azokkal egyező célra szolgáló más szolgáltatások elérhetőségére és használatára vonatkozó közérdekű tájékoztatót összeállítani, a tájékoztatót internetes honlapján közzétenni, a közzétételről és annak elérhetőségéről negyedévente az előfizetőt értesíteni (144. § (2a) bek.).

Esélyegyenlőség:

Minden, az értékteremtő internethasználat támogatására, illetve a gyermekek védelmét szolgáló szabályok hangsúlyosabb érvényesülésére irányuló eszköz, intézkedés kapcsán figyelembe kell venni a fogyatékossgal élő és sajátos nevelési igényű gyermekek szempontjait. Törekedni kell a médiaoktatás és képzés, valamint az internethasználatot

elősegítő eszközök, hatékony műszaki megoldások integrálttá, hozzáférhetővé, akadálymentessé tételére, és ezeknek a lehetőségeknek széles körben történő megismertetésére, tudatosítására.

Szankcióalkalmazás és segítségnyújtás:

A tudatosság növelését, továbbá a biztonságos környezet megteremtését szolgáló meglévő, illetve a jövőben alkalmazandónak ítélt intézkedések egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a gyermekek ne legyenek kitéve semmiféle kockázatnak, veszélynek. A gyakorlatban azonban elkerülhetetlen a teljes körű védelem és biztonság megteremtése, éppen ezért indokolt áttekinteni azt a helyzetet, amikor a gyermekek az internethasználat során, illetve azt követően különféle nem várt negatív, káros következményekkel szembesülnek.

Ezt a helyzetet két tekintetben kell alaposan megvizsgálni: egyfelől segítséget, támogatást kell nyújtani az áldozattá vált gyermekek számára, másfelől pedig az internet felhasználásával elszenvedett (jog)sérelmet lehetőség szerint minél gyorsabban és hatékonyabban meg kell szüntetni, illetve a sérelem súlyától függően az elkövetőket megfelelő szankcióval (szankciókkal) kell sújtani. A sérelmek eltérő típusúak, jellegűek lehetnek, ebből következően hatásukat, és így a kezelésükre vonatkozó szabályozás körét (büntetőjog, polgári jog, médiaszabályozás stb.) és típusát (jogszabály, önszabályozás, etikai kódexek stb.) tekintve is igen szerte ágazóak lehetnek.

Az Internet Hotline:

2005 óta működik hazánkban az Internet Hotline szolgáltatás, amely lehetőséget biztosít az interneten található jogellenes, illetve a kiskorúak számára káros tartalmak bejelentésére.

Az Internet Hotline bejelentési kategóriái:

- hozzájárulás nélkül hozzáférhetővé tett tartalom: ha az érintett hozzájárulása, engedélye nélkül tesznek az interneten hozzáférhetővé vele, vagy gyermekével kapcsolatos fénykép-, video-, hangfelvételt, vagy egyéb személyes adatot;
- pedofil tartalom;
- zaklatás, megfélemlítés: ha az érintett vagy gyermeke zaklatásnak, megfélemlítésnek esett áldozatul az interneten keresztül. Az olyan, weboldalon, fórumokon olvasható szöveges tartalmak esetén, ahol kiskorúakra vonatkozóan szexuális jellegű megjegyzéseket, beszélgetést folytatnak, valamint olyan felhívás esetén, amelyben kiskorúakat keresnek szexuális együttlétre;

- rasszista, idegengyűlöletre uszító tartalom;
- erőszakot megjelenítő tartalom;
- drogfogyasztásra csábító tartalom;
- terrorcselekményre felhívó, terrorizmust népszerűsítő, elősegítő tartalom;
- adathalász honlapok, vírusokkal, kém- és féregprogramokkal fertőzött tartalmak;
- egyéb, a kiskorúakra veszélyes tartalom.

A hotline munkatársai felszólítják a vélhetően jogellenes tartalmat közreadó honlap szerkesztőjét vagy a tartalmat tároló szerver üzemeltetőjét, hogy távolítsa el a kifogásolt tartalmat. A törlést a szervertulajdonos (közvetítő szolgáltató) a közte és a tartalom feltöltője közt létrejött szerződés alapján teszi meg.

Segítségnyújtás, áldozatsegítés:

Az áldozattá vált gyermekek kezelése, támogatása kiemelt feladat, ugyanis látható, hogy az online térben elkövetett jogsértő cselekmények az események eszkalálására tekintettel könnyen és igen rövid idő alatt tragikus következményekkel járhatnak. Az áldozatsegítés területén lényegében ugyanazon területeken kell megfelelő tapasztalattal rendelkezni, mint általában véve a kiskorúak védelme körében, így kiemelt feladat hárul a szülők mellett a pedagógusokra, az e téren működő társadalmi, civil szervezetekre, és természetesen magára az államra (az állam kiemelt feladata például a sérelmet szenvedettekkel szemben a hivatalos eljárás során megfelelő környezet kialakítása).

Elengedhetetlen e téren a szülők és pedagógusok számára a kellő szintű ismeretek biztosítása arra vonatkozóan, hogy elsőként milyen módon ismerjék fel a veszélyben lévő gyermekeket, illetve ezt követően milyen módon tudnak számukra saját maguk, vagy akár erre avatott személyek, szervezetek közbenjárásával segítséget nyújtani.

Jövőkép:

Fontos az oktatási intézmények és az állami intézményrendszer hatékonyabb felkészítése az értékteremtő internethasználatra.

A tudatos, értékteremtő internethasználat támogatása mellett a stratégia kiemelt célja az internethasználat során a gyermekeket fenyegető veszélyek, kockázatok azonosítása és felmérése, a káros hatások lehető legnagyobb mértékű csökkentése, illetve kiküszöbölése érdekében.

A stratégia középpontjában a gyermekek állnak, de ezzel együtt a társadalom szinte valamennyi csoportja érintettnek tekinthető, a gyermekekkel szoros, mindennapi kapcsolatban álló személyek (szülők, pedagógusok), az állami intézményrendszer egyaránt.

A stratégia egyik kulcspontra, hogy a tudatos és biztonságos internethasználathoz szükséges információk megfelelő módon eljussanak a gyermekekhez; a tudást átadó személyi kör (szülők, oktatók stb.) médiaműveltség- vagy médiatudatosság-képzése így tehát kiemelt jelentőséggel bír a stratégiai célok megvalósulása érdekében.

A jövőkép kialakítása során nem szabad figyelmen kívül hagyni az egyes esetekben óhatatlanul bekövetkező sérelmek káros következményeinek enyhítését sem. A sérelmek, károk felismerése, a szankcionálásban és a kárt elszenvedők számára való segítségnyújtásban részt vevő szervezetek és alkalmazott módszerek ismerete szintén megfelelő szintű, tudatos internethasználatot feltételez. A sérelmek kezelése, illetve jövőbeli elkerülése érdekében aktív állami és civil fellépésre van szükség; e téren a hatékonynak bizonyult programok, eljárásrendek alkalmazási körének kiterjesztése, valamint alkalmazása hozzájárulhat a kívánt eredmények, illetve állapot eléréséhez.

Együttműködés és monitoring:

- Folyamatos párbeszéd és együttműködés az iskolák, szülők, állami intézmények és a digitális platformok között.
- Rendszeres felmérések és kutatások a digitális térben való gyermekek védelmi helyzetének nyomon követésére.

Az iskolákban:

A gyermekeket érdemes a számukra készített, vagy a tipikus tevékenységeik során használható tartalmak felé terelgetni, illetve támogatni a gyermekek által létrehozott tartalmak közül a hosszabb távon értékteremtőeket.

Gyermekbarát honlapokat szükséges létrehozni, amelyekről érdemes a gyermekeket tájékoztatni. Az ilyen honlapok létrehozását központilag, szervezeten, akár pályázat útján támogatni szükséges. Tartalmukat tekintve ezek lehetnek: játékot, szórakozást tartalmazó honlapok, készségfejlesztő honlapok, jogaikról tájékoztató honlapok, segítséget nyújtó, informatív honlapok, ismeretterjesztő, tanulást segítő honlapok, játékosított, interaktív tanulást, illetve ismeretszerzést támogató honlapok.